

SF

Joe Haldeman

AMŽINASIS KARAS

Knygute.lt

Joe Haldeman

AMŽINASIS KARAS

Mokslinis-fantastinis
romanas

Kada prasidėjo šis tarpžvaigždinis karas su grėsmingais tauriečiais, niekas neprisimena. Kokios buvo jo priežastys - paslaptis.

Eilinis Mandela, įmestas į šią mėsmalę, neturi jokių šansų išlikti gyvas. O dar, po kelių šimtų metų karo, heteroseksualumas tampa laikomas iškrypimu...

NEBULA ir HUGO apdovanojimai

Iš anglų kalbos vertė Irmina Domeikienė

Joe Haldeman - THE FOREVER WAR

New York, St. Martin's Press, 1974

Copyright © by Joe Haldeman, 1974

Cover art Copyright © by Chris Foss, 1990

Vertimas į lietuvių kalbą:

© leidykla "Eridanas", 1998

© leidykla Knygute.lt, 2020

EILINIS MANDELA

1997-2007 metai

1

- Šio vakaro užsiėmime mes jums parodysime aštuonis netriukšmingus žmogaus nužudymo būdus, - kalbėjo seržantas-instruktorius, geriausiu atveju penkeriais metais vyresnis už mane. Vadinasi, jeigu jam ir teko žudyti kautynėse, be triukšmo ar su juo, tai tik kūdikystėje.

Jau buvau supažindintas su aštuoniolika būdų nudėti žmogų, nors dauguma jų buvo gana triukšmingi. Atsisėdau tiesiai, suteikdamas veidui mandagaus dėmesio išraišką, ir užsnūdau atmerktomis akimis. Tą patį padarė beveik visi likusieji, nes mes jau žinojome, kad iš vakarinių užsiėmimų didesnės naudos nebus.

Mane pažadino įjungtas projektorius, ir aš pasižiūrėjau trumpą mokomąją juostą, iliustruojančią "aštuonis netriukšmingus būdus". Tikriausiai dalis aktorių buvo nusikaltėliai-ištrintsmegeniai, nes juos žudė iš tikrųjų.

Po filmo kažkokia mergina, sėdėjusi pirmoje eilėje, pakėlė ranką. Seržantas jai linktelėjo, ir

ji atsistojo, ketindama pateikti klausimą. Simpatiška, nors kaklas ir pečiai pernelyg galingi. Tai nuo pastovaus sunkių maišų tampymo, nuolatinio visų mūsų pastarųjų kelių mėnesių užsiėmimo.

- Sere, - prabilo ji (kol nepraėjome viso apmokymo kurso, į seržantus privalėjome kreiptis "sere"), man atrodo, kad daugelis šių būdų yra tiesiog kvaili.

- Pavyzdžiui?

- Pavyzdžiui, štai šis - smūgis į kepenis tranšėjų kasimo įrankiu. Nejaugi mes išties galime atsidurti situacijoje, kai po ranka nebus peilio ar kokio kito ginklo? Ir kodėl būtent į kepenis, kodėl paprasčiausiai neperskėlus priešininkui galvos?

- Jo galvą gali saugoti šalmas, - svariai pastebėjo seržantas.

- Betgi tauriečiai veikiausiai apskritai neturi jokių kepenų!

- Veikiausiai, - atsiduso instruktorius. Buvo tiktai 1997-ieji, ir niekas dar nebuvo matęs gyvo tauriečio anei jo palaikų. - Bet chemiškai jų kūnai primena mūsų, tad manome, jog ir anatomiškai jie panašūs į žmogiškąsias būtybes. Ir jie turi turėti pažeidžiamas vietas.

Jums teks jas surasti. Nepamirškite, - jis bedė pirštu į ekraną, - jog tie aštuoni mirtininkai pasitiko savo lemtį vardan jūsų, kad galėtų mėt surasti būdą nužudyti taurietį - nesvarbu, rankiniu lazeriu ar galastuvu.

Mergina atsisėdo į savo vietą, bet, iš visko sprendžiant, seržanto atsakymas jos nepatenkino.

- Ar klausimų dar bus?

Pakeltų rankų nebesimatė.

- Gerai. Pasiruošti..

Mes daugmaž išsitiesėme ir šiaip ne taip išsiriaviame. Seržantas laukdamas žvelgė į mus.

- Po velnių jus, sere! - pasigirdo familiarus nuvargęs choras.

- Garsiau!

- PO VELNIŲ JUS, SERE! - dar vienas apgailėtinas armijos išradimas mūsų kovinės dvasios pakėlimui.

- Jau geriau. Nepamirškite, rytoj auštant - manevrai. Pusryčiai trečią trisdešimt, rikiuotė - ketvirtą nulis nulis. Kas bus aptiktas miegmaišyje po trijų keturiasdešimt - praras antsiuvus. Laisvai.

Aš užsitraukiau kombinezono užtrauktuką ir per sniegą nužingsniavau į poilsio kambarį,

ketindamas įkalti puodelį sojos ir parūkyti. Man visuomet pakakdavo penkių ar šešių valandų miego, o niekur daugiau, išskyrus čia, aš negalėjau pabūti pačiu savimi ir nors kelioms minutėms pamiršti armiją. Poilsio kambaryje kurį laiką stebėjau info. Dar vienas laivas prazuvo Aldebarano sektoriuje. Tai, gali manyti, nutiko prieš ketverius metus. Ruošiamas laivynas atsakomajam smūgiui, be to, praeis ketveri metai, kol jis tenai nukaks. Per tą laiką tauriečiai patikimai įsitvirtins visose prieigų planetose.

Kai sugrįžau į baraką, visi jau lindėjo miegmaišiuose, ir pagrindinis apšvietimas buvo išjungtas - visa garbinga kompanija iki šiol dar galutinai neatsipeikėjo po dvi savaites trukusio mokomojo ciklo Mėnulyje. Aš sugrūdau kombinezoną į spintelę, pasitikrinau sąrašę ir pamačiau, jog šiąnakt man kliuvo gultas Nr.31. Prakeikimas, tiesiai po šildytuvu!

Kiek įmanydamas tyliau įsiropščiau į guolį, stengdamasis nepažadinti kaimyno. Kas jis buvo, aš nemačiau, bet tai neturėjo visiškai jokios reikšmės. Aš šmurkštelėjau po antklode.

- Kažkodėl tu šiandien vėlyvas, Mandela, - nusižiovavo gretimame gulte. Tai buvo Rodžers.

- Atleisk, nenorėjau tavęs žadinti, - sukuždėjau aš.

- Nebaisu, - ji prisislinko prie manęs, prisiglaudė ir apglėbė. Ji buvo šilta ir pakankamai sukalbama.

Aš perbraukiau ranka jos šlaunį - vildamasis, jog gestas bus suprastas tiktai kaip broliška glamonė.

- Labos nakties, Rodžers.

- Labos nakties, mano eržiliuk, - ji taipogi atsakė man glamone, tik kur kas ryžtingesne.

Ir kodėl gi visuomet taip nutinka - kai tu aktyvus, tavo kaimynas nori miego, o kai pavargsti - kaimynui nesimiega? Ir aš susitaikiau su tuo, kas neišvengiama.

2

- Nugr-rai, pradedam dar kartą! Stringeriai! Greitai pakeliam - na, kam sakau, pakeliam!

Vidurnaktį šilto oro frontas pasiekė mūsų apylinkes, ir sniegas pavirto skysta pliuurze. Ilga permoplastinė sija-stringeris svėrė penkis šimtus svarų, ir tempti ją buvo nesaldu netgi tuomet, kai jos nedengė ledo pluta. Kiekvieną stringerių komandą sudarė keturi žmonės - po

du kiekviename sijos gale. Poroje su manimi žengė Rodžers.

- Sto-o-ok... - sušuko vaikinas, einantis pas-kui mane, turėdamas omenyje, kad sija netru-kus išslys iš sugrubusių jo rankų. Nors ir per-moplastinė, ji laisvai galėjo sulaužyti žmogui koją. Mes visi atgniaučėme pirštus ir šastelė-jome į šalį - vienu metu. Sija tėsėsi žemėn, ištrėkdama purvo fontaną.

- Velniai tavo rautų, Petrovai, - pratarė Ro-džers. - Kodėl gi tau neperėjus į Raudonąjį Kryžių ar dar kur nors? Sija, velniai ją griebtų, ne tokia jau velniškai sunki. - Paprastai mūsų merginos kur kas atsargiau renkasi žodžius, bet Rodžers galima buvo suprasti.

- Nugr-r-rai! Stringeriai, pirmyn! Klijuotojai! Neatsilikt!

Du mūsų klijuotojų brigados žmonės pasilei-do bėgte, mosuodami savo kibirais.

- Mandela, judam. Antraip šį tą nušalsiu.

- Aš irgi, - pritarė mergina, emocijų protrūky-je nepaisydama jokios logikos.

- Viens du, keliam!

Mes pastvėrėme siją ir nutempėme link ren-čiamo tilto. Regis, antroji grandis mus lenkia. Man tai vis vien, bet grandis, kuri pirmoji už-

baigs tiltą, namo išskris sraigtasparniu, o mums teks keturias valandas klampoti per purvą, ir poilsio šiandien jau nebeturėsime.

Mes įtaisėme siją vieton ir fiksuojančiomis apkabomis ėmėme tvirtinti prie atramos. Mergina iš klijuotojų brigados jau pradėjo purkšti ją derva, nors mes dar nebuvo spėję jos įtvirtinti. Jos porininkas lūkuriavo kitoje tilto pusėje. Klojėjai savo eilės laukė papėdėje, virš galvų it skėčius iškėlę sutvirtinto permoplasto lakštus. Visi jie buvo sausi ir švarūs. Įdomu, garsiai pastebėjau aš, už ką jiems tokia garbė? Rodžers išsakė keletą prielaidų, iškalbingų, bet menkai tikėtinų.

Mes jau sukome pargabenti kitos sijos, kai lauko užsiėmimų vadovas (jo pavardė buvo Daglstainas, bet mes jį vadinome "Nugrajum") pūstelėjo savo švilpuką ir suriaumojo:

- Nugr-rai, kareiviai, dešimties minučių pertrauka! Parūkykit, jei turit ką. - Jis kyštelėjo ranką kišenėn ir įjungė mūsų kombinezonų šildymą.

Mudu su Rodžers prisėdome ant stringerinės sijos, ir aš išsitraukiau tabako kapšelį. Žolės suktinių turėjau į valias, bet iki vakaro jas rūkyti draudžiama. Su tabaku teturėjau trijų colių ilgio cigaretės nuorūką. Rodžers taip pat

trūktelėjo dūmą, bet tik dėl kompanijos, ji tuč-tuojau susiraukė ir gražino nuorūką man.

- Ar kai tave pašaukė, tu dar mokeisi? - paklausė ji.

- Aha. Kaip tik gavau fiziko diplomą. Norėjau tapti mokytoju.

Ji nelinksmi linktelėjo.

- O aš mokiausi biologiją...

- Ilgai? - Aš pasisėmiau pilną saują sniego košės.

- Šešerius metus. Aš bakalaurė. - Ji braukė batu per sniegą, stumdydama purviną pliurzę.

- Ir kodėl gi taip nutiko, kodėl prasidėjo visos šios nesąmonės?

Aš atsidusau. Klausimas nereikalavo atsakymo, ypač tokio, koki mums pateikė TPJTO. Intelektualinis ir fizinis planetos elitas, kuriam lemta išgelbėti žmoniją nuo tauriečių grėsmės. Tai šūdas. Visa tai tėra gigantiškas eksperimentas. Jie tenori pamėginti, ar nepavyktų išprovokuoti susirėmimo su tauriečiais planetos paviršiuje.

Nugrajus, kaip ir visuomet, pūstelėjo švilpuką dviem minutėm anksčiau, nei dera, bet mudu su Rodžers ir dar du mūsų stringeriai galėjome pasėdėti dar minutėlę, kol klijuotojai

ir klojėjai baigs tvirtinti paskutiniają mūsų sija. Kostiumai sparčiai vėso, nes apšildymas jau išsijungė, bet mes iš principo nejudėjome.

Tiesą sakant, nebuvo jokios prasmės treniruotis šaltyje. Tipiška armietiška pusiau logika. Žinoma, ten bus šalta, bet nieko panašaus į sniegą ar ledą. Pirmoji prieigų planeta yra temperatūrų, artimų absoliučiam nuliui, zonoje. Kolapsarai visiškai nešildo - ir jeigu jau pajutote šaltį, vadinasi, jums galas.

Prieš dvylika metų, kai man tebuvo dešimt, buvo atrastas kolapsarinis šuolis. Nukreipkite objektą į kolapsarą, ir štai jis jau iššoka kažkur visiškai kitoje Galaktikos dalyje. Netrukus surado dėsningumą, įgalinantį nustatyti išėjimo vietą: objektas tarytum juda pradine kryptimi išilgai linijos (tai yra, išilgai geodezinės Einšteino linijos) ir iššoka į erdvę, kuomet ši įsivaizduojama "linija" atsiremia į kitą kolapsarą. Atsidūręs normalioje erdvėje, jis toliau skrieja ta pačia kryptimi ir tokiu pat greičiu, kokiu įlėkė į pirmąjį kolapsarą. Laikas, per kurį objektas iš pirmojo kolapsaro nukeliauja iki antrojo, praktiškai lygus nuliui.

Reiškinys uždavė darbo fizikams ir matematikams. Jiems teko peržiūrėti vienalaikiškumo teoriją, paskui iki pamatų išardyti bendrosios

tikimybių teorijos pastatą ir surinkti jį iš naujo, įjungiant būtinus pakeitimus. Politikai taip pat baisiai apsidžiaugė, nes dabar jie galėjo pasiųsti laivą su kolonistais į Fomalhautą pigiau, nei anksčiau kainavo dviejų žmonių ekspedicija į Mėnulį. Politikai būtų su džiaugsmu išsiuntę į Fomalhautą labai daug žmonių, kad pastarieji tenai atlikinėtų neregėtus žygdarbius ir netrukdytų pirmiesiems ramiai miegoti namuose, Žemėje.

Kiekvieną kolonistų laivą lydėjo automatinis zondas. Jis sekė paskui laivą maždaug dviejų milijonų kilometrų atstumu. Jau buvo gauti pirmieji duomenys apie prieigų planetas - uolėtus pasaulius, besisukančius aplink kolapsarus. Jei laivas, skriedamas greičiu, lygiu 0,999 šviesinio, įsirežtų į tokią planetą, zondas privalėjo grįžti namo ir pranešti apie liūdną nutikimą.

Šitokios rūšies katastrofų nepasitaikė, bet kartą zondas sugrįžo Žemėn vienas. Jo pargabenta informacija buvo išanalizuota, ir paaiškėjo, jog kolonistų laivą atakavo ir sunaikino svetimas laivas. Tai nutiko Aldebarano apylinkėse, Tauro žvaigždyne, ir kadangi ištarti žodį "aldebaraniečiai" yra gana sunku, priešai buvo pavadinti "tauriečiais".

Nuo to laiko persikėlėlių laivai leisdavosi į kelį, saugomi sunkiujų kreiserių. Paskui kreiseriai pradėjo kursuoti savarankiškai, ir galiausiai Kolonizacijos Grupė užleido vietą TPJTO, tai yra, Tiriamosioms Pajėgoms prie JTO. Kirtis ant žodžio "pajėgos".

Paskui kažkoks išminčius Generalinėje Asamblėjoje išrutuliojo idėją, jog derėtų parengti grupę žmonių, galinčių dalyvauti antžeminiuose kovos veiksmuose ir saugoti artimiausių kolapsarų prieigų planetas. Tai baigėsi 1996-ųjų metų Elitiniu Šaukimo Įstatymu ir pačios elitiškiausios armijos atsiradimu visoje karinių veiksmų istorijoje.

Ir štai mes, penkiasdešimt vyrų bei penkiasdešimt moterų, visi su intelekto koeficientais, viršijančiais 150, pasižymintys nepaprasta jėga bei ištverme, pačiu elitiškiausiu būdu klampojome po centrinio Misūrio purvą, mąstydami apie praktinę naudą, kurią suteiks sugebėjimas rėsti sijinius tiltus planetose, kuriose vienintelis galimas skystis yra atsitiktinė skysto helio bala....